

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Αθήνα 20 Μαρτίου 2008
Αρ. Πρωτ. 11725

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας : 101 83 Αθήνα
Πληροφορίες : Γ.Περδικάκης
Τηλέφωνο : 210-3744035
Fax. : 210-3744716

ΠΡΟΣ : Τις Περιφέρειες της Χώρας
α.Δ/νσεις Αυτ/σης & Αποκ/σης
Έδρες τους στις Περιφέρειες
β.Δ/νσεις Τοπ.Αυτ/σης & Δ/σης
Έδρες τους στους Νομούς

Αριθμ. Εγκυκλίου : 15

ΘΕΜΑ: Αποδοχή της αρ.79/2008 ατομικής γνωμοδότησης του Νομικού Συμβούλου του Κράτους.

Σας κοινοποιούμε συνημμένα σε φωτοαντίγραφο την αρ.79/2008 ατομική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εσωτερικών, το περιεχόμενο της οποίας αποδεχόμαστε.

Σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση ο χαρακτηρισμός της πράξεως της προϊσταμένης αρχής ως σιωπηρής απόρριψης ή ως παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας (μη έκδοση απόφασης από την προϊσταμένη αρχή επί ένστασης υποψηφίου αναδόχου για ανάθεση μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.16 του άρθρου 11 του Ν.716/1977) δεν έχει έννομη συνέπεια επί της νομιμότητας αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, αφού ήδη έχει αποφανθεί επί της ανοιγείσης διοικητικής διαδικασίας η Επιτροπή του άρθρου 152 του Ν.3463/2006 (Δ.Κ.Κ.). Σε κάθε περίπτωση πάντως η ασκηθείσα κατά των ανωτέρω πράξεων προσφυγή, συνιστά, για λόγους χρηστής Διοίκησης, λόγο αναστολής της διαδικασίας του διαγωνισμού επιλογής μελετητή.

Παρακαλούμε να κοινοποιήσετε το ταχύτερο την παρούσα εγκύκλιο με τη συνημμένη γνωμοδότηση στις υπηρεσίες και υπαλλήλους που ασχολούνται με τα θέματα αυτά, στους Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού και στους Συνδέσμους τους, της Περιφέρειάς σας που εκτελούν έργα, για ενημέρωση και πιστή εφαρμογή.

Την εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στον δικτυακό τόπο του ΥΠ.ΕΣ.: www.ypes.gr

Συνημμένα:

Φωτ/φο της αρ.79/2008
γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝ.ΝΑΚΟΣ

Κοινοποίηση:

Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Ακαδημίας 68
106 78 ΑΘΗΝΑ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν.Γραμματέα
4. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
5. Γεν.Δ/νσεις του Υπουργείου
6. Δ/νσεις του Υπουργείου
(με την παράκληση προς τη Δ/νση
Μηχ/σης και ΗΕΣ να την αναρτήσει
δικτυακό τόπο του ΥΠ.ΕΣ.)
7. Δ.Τ.Υ./Α',Β',Γ',Δ',Ε',ΣΤ'
σε δεκαοκτώ (18) αντίγραφα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2008

Αριθμ. πρωτ. 3092/Φ. 60

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ : 79/2008

**ΠΡΟΣ: Το Υπουργείο Εσωτερικών
Γενική Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών
Τμήμα Γενικών Υποθέσεων**

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 39277/13-7-2007 έγγραφό σας, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 35888/30-8-2007 όμοιο, εν όψει των οριζομένων στις διατάξεις των άρθρων 150 έως και 152 του Ν. 3463/2006 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας, Φ.Ε.Κ. 114^Α) και της παρ. 16 του άρθρου 11 του Ν. 716/1977 (Φ.Ε.Κ. 295^Α) ερωτάται αν «η μη έκδοση απόφασης από την προϊσταμένη αρχή επί ένστασης υποψήφιου αναδόχου για ανάθεση μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου 11 του Ν. 716/77 συνιστά σιωπηρή απόρριψη της ένστασης ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της παρ. 1.β του άρθρου 150 του Ν. 3463/2006 ή προσωρινό λόγο διακοπής της διαδικασίας του διαγωνισμού μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης».

Επί του ανωτέρω ερωτήματος η γνώμη μας έχει ως εξής :

Ι.Α. Στα άρθρα 150, 151 και 152 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 150

Άσκηση και εξέταση προσφυγών

«1.α. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και να προσβάλει τις αποφάσεις των

συλλογικών ή μονομελών οργάνων των Δήμων, των Κοινοτήτων, των τοπικών διαμερισμάτων, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου από τη δημοσίευση της απόφασης ή από την κοινοποίησή τους ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.

β. Η προσφυγή μπορεί να στρέφεται και κατά παραλείψεως οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των ανωτέρω οργάνων. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαημέρου μετά την παρέλευση άπρακτης της ειδικής προθεσμίας πού, τυχόν, τάσσει ο νόμος προς έκδοση της οικείας πράξεως. Σε διαφορετική περίπτωση μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου.

2. Ο Γενικός Γραμματέας αποφαινεται επί της προσφυγής εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει απορριφθεί.

Άρθρο 151

Προσφυγή κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα

Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150, ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του επόμενου άρθρου, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.

Άρθρο 152

Ειδική Επιτροπή

1. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται τουλάχιστον μία (1) τριμελής Ειδική Επιτροπή που αποτελείται από :

α..... β..... γ.....

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας..... 2. Η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας, και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. Συνεδριάζει, τουλάχιστον, δύο (2) φορές το μήνα.....».

Β. Στο άρθρο 11 παρ. 16 του Ν. 716/1977 περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών (Φ.Ε.Κ. 295^Α) ορίζονται τα εξής :

«16. Καθ' οιασδήποτε πράξεως του εργοδότη, από της δημοσιεύσεως

της προσκλήσεως εκδηλώσεως ενδιαφέροντος μέχρι και της εκδόσεως της εγκριτικής αποφάσεως αυτού περί αναθέσεως της μελέτης, δύναται να ασκηθή ένσταση υπό παντός ενδιαφερομένου Γραφείου Μελετών εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από της δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως, κατά περίπτωση, της σχετικής πράξεως του εργοδότη.

Η ένσταση ασκείται ενώπιον του εργοδότη κοινοποιουμένη συγχρόνως και εις την ΓΕΜ, ήτις εντός δέκα πέντε (15) ημερών γνωμοδοτεί προς τον εργοδότην. Επί της ενστάσεως αποφαινεται τελικώς ο εργοδότης μετά την λήψιν της γνωμοδοτήσεως ή και άνευ ταύτης εάν παρέλθη άκαρπος η ανωτέρω προθεσμία».

II. Έχει κριθεί (Σ.τ.Ε. 2242/2005, 4254, 2390/2000 ότι με τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 1β του Ν. 716/1977, θεσπίζεται ενδικοφανής προσφυγή καθ' οιασδήποτε πράξεως του εργοδότη, μέχρι και της εκδόσεως εγκριτικής αποφάσεως αυτού περί αναθέσεως της μελέτης, επί της οποίας αποφαινεται (προκειμένης εκτελέσεως έργου Ο.Τ.Α.) ο οικείος Ο.Τ.Α. που είναι ο εργοδότης, και ειδικώτερα το αρμόδιο για την ανάθεση της μελέτης όργανο αυτού.

Το ως άνω όργανο του Ο.Τ.Α. αποφαινεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής είτε δια ρητής αποφάσεως (πράξεως) δεχομένης ή απορριπτούσης την προσφυγή είτε δια σιωπηράς (μη αποφαινόμενο εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας) η οποία, ανάλογα με όσα ορίζουν κατά περίπτωση οι σχετικές διατάξεις, μπορεί να θεωρείται θετική ή αρνητική. Ειδική περίπτωση σιωπηρής αρνητικής πράξης είναι η παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, αναφερόμενη στο ανωτέρω άρθρο 150 παρ. 1β του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

Άλλωστε από την διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 150 του Δ.Κ.Κ. προκύπτει σαφώς ότι και η ρητή και η σιωπηρή (παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας) πράξη των συλλογικών ή μονομερών οργάνων των Δήμων και των Κοινοτήτων αντιμετωπίζονται ενιαίως, θεσπιζομένης υποχρεώσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας να αποφαινεται επ' αμφοτέρων των ανωτέρω πράξεων.

III. Επομένως δεν έχει έννομη συνέπεια εν προκειμένω επί της νομιμότητος της υπ' αριθ. 5330/2007 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος ο χαρακτηρισμός της πράξεως της προϊσταμένης αρχής ως σιωπηρής απόρριψης ή ως παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης

της προσκλήσεως εκδηλώσεως ενδιαφέροντος μέχρι και της εκδόσεως της εγκριτικής αποφάσεως αυτού περί αναθέσεως της μελέτης, δύναται να ασκηθή ένσταση υπό παντός ενδιαφερομένου Γραφείου Μελετών εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από της δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως, κατά περίπτωση, της σχετικής πράξεως του εργοδότη.

Η ένσταση ασκείται ενώπιον του εργοδότη κοινοποιουμένη συγχρόνως και εις την ΓΕΜ, ήτις εντός δέκα πέντε (15) ημερών γνωμοδοτεί προς τον εργοδότην. Επί της ενστάσεως αποφαινεται τελικώς ο εργοδότης μετά την λήψιν της γνωμοδοτήσεως ή και άνευ ταύτης εάν παρέλθη άκαρπος η ανωτέρω προθεσμία».

II. Έχει κριθεί (Σ.τ.Ε. 2242/2005, 4254, 2390/2000 ότι με τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 1β του Ν. 716/1977, θεσπίζεται ενδικοφανής προσφυγή καθ' οιασδήποτε πράξεως του εργοδότη, μέχρι και της εκδόσεως εγκριτικής αποφάσεως αυτού περί αναθέσεως της μελέτης, επί της οποίας αποφαινεται (προκειμένης εκτελέσεως έργου Ο.Τ.Α.) ο οικείος Ο.Τ.Α. που είναι ο εργοδότης, και ειδικώτερα το αρμόδιο για την ανάθεση της μελέτης όργανο αυτού.

Το ως άνω όργανο του Ο.Τ.Α. αποφαινεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής είτε δια ρητής αποφάσεως (πράξεως) δεχομένης ή απορριπτούσης την προσφυγή είτε δια σιωπηράς (μη αποφαινόμενο εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας) η οποία, ανάλογα με όσα ορίζουν κατά περίπτωση οι σχετικές διατάξεις, μπορεί να θεωρείται θετική ή αρνητική. Ειδική περίπτωση σιωπηρής αρνητικής πράξης είναι η παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, αναφερόμενη στο ανωτέρω άρθρο 150 παρ. 1β του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

Άλλωστε από την διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 150 του Δ.Κ.Κ. προκύπτει σαφώς ότι και η ρητή και η σιωπηρή (παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας) πράξη των συλλογικών ή μονομερών οργάνων των Δήμων και των Κοινοτήτων αντιμετωπίζονται ενιαίως, θεσπιζομένης υποχρεώσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας να αποφαινεται επ' αμφοτέρων των ανωτέρω πράξεων.

III. Επομένως δεν έχει έννομη συνέπεια εν προκειμένω επί της νομιμότητος της υπ' αριθ. 5330/2007 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος ο χαρακτηρισμός της πράξεως της προϊσταμένης αρχής ως σιωπηρής απόρριψης ή ως παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης

ενέργειας, τοσούτω μάλλον καθ' όσον ήδη έχει αποφανθεί επί της ανοίγεισης διοικητικής διαδικασίας η Επιτροπή του άρθρου 152 του Ν. 3463/2006 (Δ.Κ.Κ.). Σε κάθε περίπτωση πάντως η ασκηθείσα κατά των ανωτέρω πράξεων προσφυγή, συνιστά, για λόγους χρηστής Διοίκησης, λόγο αναστολής της διαδικασίας του διαγωνισμού.-

Ο Νομικός Σύμβουλος

Ανδρέας Χαρλαύτης

Γίνεται Αποδεκτή
Αθηνά 19/3/2008

ο Υφυπουργός

ΑΘ. Νάκος

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γ. ΓΕΩΡΤΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Γ. ΓΕΩΡΤΙΑΔΗΣ			